

Wstęp

Etnomuzykologia jako dziedzina naukowa szczyci się stosunkowo niewieloma postaciami znanymi równie dobrze jak Béla Bartók. Niezależnie od tego, że był on skupiony na własnej twórczości, równolegle poświęcał się badaniom nad zachowaniem wschodnioeuropejskiej muzyki ludowej. W tym celu zbierał i tworzył transkrypcje, analizował muzykę folklorystyczną, poczynając od rodzimych Węgier, przez Rumunię, Jugosławię i Bułgarię, kończąc na Czechosłowacji¹. Porównanie, czy był on lepszym kompozytorem czy etnomuzykologiem, jest nieistotne, gdyż wydaje się, że był mistrzem w obu tych dziedzinach. Wiele dekad pracy Béli Bartóka na tym polu zaowocowało wydaniem kilku tomów pod tytułem *Roumanian Folk Music*.

W zachowanych zbiorach Bartóka można znaleźć nieprzebrane materiały, które same w sobie są niezwykle interesujące. Dla wielu muzyków stanowią jednak pewnego rodzaju muzyczną odrębność w stosunku do zasobów autorstwa znamienitych światowych kompozytorów tworzących na przestrzeni wieków. Każdy fascynat muzyki zna Bélé Bartóka jako kompozytora o nieco odmiennym podejściu do twórczości. Charakterystyka folkloru rumuńskiego, opisana i pozostawiona przez Bartóka w postaci zbioru *Tańce Rumuńskie*, jest tego znakomitym przykładem.

Folklor rumuński nie stał się jak dotąd przedmiotem szerzej zakrojonych w Polsce badań. Z tego też względu analiza w pierwszej części pracy opiera się przede wszystkim na ustaleniach poczynionych w *The New Grove Dictionary of Music and Musicians* pod redakcją Stanleya Sadiego, który stanowi główne źródło wiedzy o analizowanym temacie. Niniejsza praca powstała nie tylko z racji zainteresowań specyfiką folkloru rumuńskiego i osobą Bartóka, ale z zamiarem uzupełnienia luki badawczej w polskiej literaturze przedmiotu z dziedziny etnomuzykologii.

¹ Por.: *Twórczość i edukacja twórcza – Konteksty wychowawcze, poznawcze i artystyczne*, pod red. M. Dymona, J. Posłusznej, Aureus, Kraków 2018, s. 26.